

Št. 5.

Ljubljana, dné 1. maja 1901.

IX. tečaj.

Uspavanka.

Brž se podviži
Dete sladko, —
V zibki zamiži,
Zápri oko!

Spanček iz raja
Pride takoj,
In te zaaja
V sladek pokoj . . .

Luna ugiblje, —
Gleda v zibel;
Spanek te ziblje
Blažen, vesel . . .

Božji krilatci
K tebi so zdaj
Prišli kot bratci —
Aja, tut, aj! —

Aja, tut, aja
Detece spi,
Luna zahaja,
Spanek molči . . .

Vneslav.

Pomlad.

Lepe so gozdoi,
Pisana so polja;
Glej, pomlad prihaja,
Z upom nas navdaja!

Zima je zbežala,
Vesna zavlada:
Vse se zdaj raduje,
K nebu nas dviguje!

T. Gorski.

Ne, lažnik pa res nočem biti!

5. Laž je greh.

Ko je bil sv. Andrej Avelinski († 1608.) še pravdnik, se mu je primerilo nekega dne, da je izrekel neresnico, ko je jako vneto zagovarjal svojega prijatelja. Zvečer je po svoji navadi bral v sv. pismu; kar pride do besedi: „Usta, katera govore laž, umoré dušo.“ Te svete besede mu zadoné kakor sodne trombe glas v srce. Ves preplašen vzdihne: „Oh, drznil sem se Boga žaliti, da bi ustregel prijatelju!“ Vso noč je britko objokoval svoj greh in zjutraj je precej hitel k svojemu spovedniku, da je dobil odvezo in dušni mir. In da bi se mu zopet ne pripetilo kaj enakega, je popustil to nevarno službo.

Torej zopet povzamem besede, s katerimi sem končal zadnji opomin: „Trdo zapirajte vrata pred vsako lažjo!“ To pa še prav posebno zato, ker „usta, katera lažejo, umoré dušo“, ker laž je — ostuden greh!

To je sicer res, da je laž v obče le odpustljivi greh, a večkrat je pa vendar le smrtni greh, ali vsaj privede do smrtnih grehov, in ravno zato priča o njem sv. pismo, da „umori dušo!“

A, mladi čitatelj, nikar se ne tolaži s tem, da je laž le — mali greh. Odpriva katekizem in poglejava, kaj pravi o malih grehih. Ni mi prilike, da bi ti tu obširno razlagal vse točke, marveč opozorim te samo na prvo in zadnjo: „Tudi malih grehov se skrbno ogibajmo, a) ker tudi oni žalijo Boga, b) ker nas sčasoma pripeljejo v smrtne grehe.“

a) Premisli vendar, kako strašna reč je to, če kdo vedoma, s preudarkom stori mali greh, — nalašč žali Boga, neskončno svetega in veličastnega! Pa malo je grehov, da bi se tako s preudarkom delali, kakor laž. Lažnik že naprej vse natanko preračuna, celo besede sestavi, kako se bo zlagal. Ali ni to toliko, kakor da bi povzdignil oči proti nebu in bi začel drzno zagovarjati Boga samega: „Vem, da sovražiš laž, — vem, da te bom zdajle razžalil: a vendar se zlažem; saj me

ne boš zato pahnil v pekel.“ Kolika predrznost, kolika zlobnost!

Razžaljenje se namreč ravna po tem, kdo je razžaljen. Čim višja in imenitnejša je oseba, katero kdo razžali, tem hujše je razžaljenje. Ako n. pr. razžališ svojega tovariša in vrstnika, ali pa koga, ki je še nižji od tebe, to ni tako strašna reč, in se z lahkim potom zopet poravna in pobota. Ako pa bi se drznil razžaliti kako višjo osebo, morda celo cesarja, bi ti tako razžaljenje nakopalo veliko kazen; nič kaj bi ti ne pomagal izgovor: „Saj ga nisem mislil razžaliti hudo, ampak le kaj malega.“ Po pravici bi se ti odgovorilo: „Zlobnež, ali ne izprevidiš, kolika je tvoja predrznost, da si upaš žaliti celo najvišjo osebo! Cesarja je treba častiti, ne pa žaliti, — tudi v najmanjši reči ne!“ Sedaj pa pomisli, kako predrzen hudobnež si, če se lotiš Boga samega ter vedoma, s premislekom in nalašč razžalil Kralja vseh kraljev, Gospoda nebes in zemlje, bodisi tudi v najmanjši reči!

b) Malih grehov se moramo pa še posebej zato varovati, ker lahko zapeljejo v velike. Kdor se boji, da bi ne padel v prepad, mora zmiraj hoditi nekoliko metrov proč od prepada. In zopet ni lahko najti odpustljivega greha, ki bi tako lahko zapeljal človeka v smrtne grehe, kakor ravno laž. Le pomisli: že laž sama je smrtni greh, ako je združena z veliko zlobnostjo, ako se n. pr. kdo laže v svetih, božjih rečeh, ali če sicer občutno škoduje bližnjiku.

Laž pa zavede lahko še v mnoge druge grehe, ki so zelo veliki ali pa se smejo celo prištevati največjim grehom: obrekovanje — goljufijo — krivo prisego — božji rop!! Saj ne more obrekovati, kdor nima navade lagati, — saj ne zna goljufati, kdor ne zna lagati; saj po krivem priseči more le lažnik; saj pri spovedi vedoma zamolčati smrtni greh — zna edino le lažnik! I, saj bi brez laži še ne imeli niti — izvirnega greha!

Sedaj izprevidite, kako po pravici govoriti sveto pismo: „Usta, katera lažejo, umoré dušo!“ Glej vendor vsak izmed vas, da ne bo imel takih lažnih — dušomornih ust!

Sanje malega Mirčka.

Mamica, jaz sem zelo zaspan, ali smem iti spat?“ rekel je nekoč mali Mirček svoji materi. Mati mu je to rada dovolila in mu rekla: „Le idi spat dete, toda moliti moraš še poprej in Jezuščka poljubiti ter se priporočiti angelu varuhu, da te bode po noči varoval vsega hudega na duši in na telesu.“ Mirček je storil, kar mu je mati velela, namreč pokleknil je in začel moliti lepo molitvico, katera se tako le glasi:

„Ljubi angel varuh moj,
Varuj zvesto me nocoj,
Pred vsem hudim me obvari,
Celo noč pri meni ostani!“

Nato je šel spat ter je sladko zaspal. Po noči se mu je pa sanjalo, da se je igral na zeleni trati, trgal rožice in lovil metuljčke. Naenkrat pa je prišel k njemu krilat angelček, ki mu je rekel: „Dragi Mirček, pojdi z mano k ljubemu Bogu, da boš videl, kakšno veselje te čaka po smrti, ako boš priden.“

Mirček je šel z angelom po lepi, s cvetlicami posuti poti v nebesa. Ko pa prideta pred nebeška vrata, potrka angel na nje in sv. Peter jima jih odpre. Kako se je začudil Mirček lepoti, katero je zagledal, ko je prestopil nebeški prag.

Tu je videl razne lepe vrtiče, tam zopet lep travnik in lepo jezerce, ob katerem so se igrali angeli.

Med tem, ko je to opazoval z velikim začudenjem, sta prišla z angelom do božjega prestola. Tu je videl Mirček največjo krasoto, kakeršne še ni videlo človeško oko.

Bog mu reče: „Dragi Mirček, ker si bil vedno priden in si rad molil, dano ti je bilo, da si smeš za nekaj časa ogledovati nebeško kraljestvo, kamor bodes po smrti prišel, če bodes vedno priden in rad molil. Zatorej bodi priden ter rad moli!“

Ko se je Mirček v tem prebudil, se je ves radoveden oziral okoli sehe, toda ni videl nič več one nebeške krasote.

Ostal je pa priden in je rad molil, zato ga je pa Bog rad imel že v življenju, po smrti ga je pa vzel k sebi v nebesa.

Zatorej tudi vi, dragi otročiči, radi molite, da boste prišli, kakor Mirček v nebesa, kjer boste videli Mirčka in se že njim veselili pri Bogu.

Leopold.

„Zaradi šmarnic.“

Bilo je pred nekaterimi leti v krasnem pomladnem mesecu majniku. Jaz in Bozbertov Jožek sva se že dolgo veselila tega krasnega meseca, ko bodo pognale in vzklile skoro že vse pomladanske cvetke in med njimi tudi duhteče šmarnice.

Nekega dne v začetku divnega majnika pride k meni Bozbertov Jožek in mi naznani, da se je danes odločil, ker je ravno četrtek, udariti jo gor v stelnike po šmarnice, ki jih bodo kmalu rabili v cerkvi. Od-krito povem, da se ni meni nič kaj ljubilo iti gor v stelnike, kakor bi že naprej slutil, da ne bo vse prav. Tudi stariši, posebno še mati, me niso nič kaj radi pustili. Končno so se pa vendar dali preprositi na prošnjo in prigovarjanje Jožkovo. Kmalu nato smo jo mahnili — pridružil se je nama še Spičkov Matijček — gor proti stelnikom. Odločili smo se bili ne prej se ustaviti in nabirati šmarnic, dokler ne pridemo v Bozbertov stelnik. Pri tem je tudi ostalo.

Priznati moram, da nas je pot do Bozbertovega stelnika zelo utrudila, zakaj ako pomislite, če človek hodi malo da ne dve uri po grdi, strmi gorski poti in poleg tega pripeka še toplo majniško solnce, tedaj ni prav nič čudno, če smo tudi mi zelo utrujeni dospeli v stelnik, čeprav se je pretakala po naših žilah mlada kri. Nič se nam ni ljubilo na delo. Rajše smo legli v senco divje hruške in prevdarjali, v katero stran stelnika da bi jo mahnili, kje bi bila boljša žetev.

O, kako vse veselo, rekel bi, praznično se mi je zdelo, ko sem ležal pod drevesom. Kamorkoli sem se ozrl, povsodi vse zopet prebujeno, polno obnovljenega življenja. Travne bilke se tako lepo vzdigavajo in pri-

pogibajo iz zelenja, drevje je ogrnjeno zopet v svojo novo zeleno obleko; po nekodi sem zapazil tudi drevesa že vsa v belem ali rudečkastem cvetu. S polno dušo sem črpal to rajske veselje... Petje ptičev, kako krasnomoilo mi je udarjalo na uho! Da, prav dobro se še spominjam, kako je bilo pred onim strašnim dogodkom, ko smo jeli nabirati šmarnice, ljubljene Marijine cvetke.

„Jaz vem, kje jih bomo največ dobili“, se oglaši Bozbertov Jožek, ki mu je bil znan skoro vsak grm v domačem stelniku, kljub njegovi mladosti. „Toda povem vama, da morata biti zelo zelo oprezna, ker kraj, kjer rastejo ljubke šmarnice, je zelo nevaren. Lahko se pripeti kakšna nesreča, in človeku ni treba dosti nerodnemu biti, in potem bo joj.“

„Beži beži, kakšna nesreča naj se pripeti“, ga zavrne Špičkov Matijček, „saj nismo tako nerodni, kakor samosrajčniki, ki se na lepem v hiši zvrnejo na tla.“

„Dobro, pa jo mahnimo“, pravi Jožek, „kar za menoj hodita, in bomo kmalu na mestu, kjer je bilo še vsako leto dosti šmarnic, in jih bo gotovo tudi letos.“

Kmalu dospemo na določeno mesto. Prav je sodil Jožek, ko je zatrjeval, kako nevaren da je kraj, kjer rastejo šmarnice. Te šmarnice so namreč rastle na nekem skalovju, ki se res precej strmo vzdiguje nad globoko dolino, tako da se človek nič kaj posebno lahko ne priplazi do njih. Splošno je znano, da šmarnice ne rastejo na tako pogostnih krajih, kakor druge cvetlice, recimo trobentice, marveč si izbirajo bolj skrita oddaljena mesta, in posebno rade še razpokline med skalovjem. Tako je bilo tudi tukaj.

Kar poskočil je od veselja Bozbertov Jožek, ko je videl, da se ni motil. Pa tudi nama se je srce kar smejalo veselja, ko sva videla vse polno duhtečih šmarnic. Brez vsake nesreče smo dospeli na skalovje.

„Sedaj pa le na delo“, se oglaši Bozbertov Jožek, „sedaj smo na pravem mestu. Hitro nabirajmo, kolikor mogoče veliko, da bomo potem ustregli Molkovemu očetu, ki mežnarijo v naši cerkvi,“ ali pa jih bomo dali cerkveniku pri fari, da bo okrasil z njimi oltar Marijin. Saj so nam zadnjič v šoli dejali g. kaplan, da naj naberemo kaj šmarnic za Marijin oltar. Torej le urno pričnimo!“

Pričeli smo nabirati. Jaz in Jožek sva nabirala vedno bolj skupaj, le Matijček, ta se je držal vedno bolj sam. Že sva bila midva nabrala precej šmarnic, kar zaslišiva bolesten klic: Jezus!

„Bog se usmili, kaj pa je“, poprašam prestrašen Jožka, „morebiti se je zgodila kaka nesreča Špičkovemu Matijčku.“

Hitro položiva cvetke na tla in stopava proti strani, od koder je bilo čuti bolesten, žalosten klic. Moja slutnja se je uresničila. Matijček je ležal doli v dolini jokajoč in držeč se za nogo.

Urno greva po šmarnice in potem se plaziva zelo oprezno v dolino. Srečno dospeva v dolino in vidiva, kolika nesreča da se je pripetila.

Matijček je še vedno jokal in stokal na vse pretege.

„Kaj pa ti je vendar?“ ga vprašam ves prestrašen.

„O, moja noga, noga!“ zaječi bolestno.

Hitro prizdigneva s tovarišem levo nogo, in, oj groza! bila je — zlomljena.

„Vidiš, zaradi šmarnic sem to skupil. Ko bi se ne bil plazil gori po skalovju, bi gotovo imel sedaj zdravo nogo. Tako sem pa spodrsnil na skali, zmanjkalo mi je prostora in padel sem v dolino. Hvala Bogu, da se nisem ubil. Kaj bodo doma dejali?“

Nismo se dolgo pomisljali. Jaz sem se odločil, da ostanem pri ponesrečenem tovarišu, ki se ni mogel premakniti z mesta. Bozbertov Jožek je pa hitel domov k Špičkovim, povedal jim strašno novico in ti so prišli z vozom po svojega ljubljenega sinčka.

Koliko je prestal Matijček potem, ko je bil v ljubljanski bolnišnici, to vam bo znal on sam najboljše povedati. Noga se mu je sicer zopet popolnoma pozdravila, ali neka brazgotina se pa vendarle pozna na mestu, kjer je bila noga zlomljena. In kadar se vreme spreminja, tedaj čuti prav hude bolečine na nogi in to vse zaradi šmarnic, ali raje recimo: radi neprevidnosti in nerodnosti.

J. Bistrán.

Marija „Morska zvezda“.

Mariji.

(Sonet.)

Ti dobro veš, najboljša moja Mati,
Kako nevarno potnik mlad potuje, —
Sovražna moč povsod ga zalezuje,
Raz pot ga vabi, hoče ukončati.

I mene že v mladostni dobi zlati
Napadajo sovragi vedno huje.
V skušnjavah že mi duša omaguje,
Da sam ne morem se jim ustavlјati.

Ti vodi me po ozkem strmem poti,
Ki v večno jasne tja gor gre višave,
Da nikdar ne bom krenil ž njega v zmoti.

In ko premagam svetne vse težave,
Ko neizprosna smrt se me poloti,
Naj bom s teboj deležen večne slave!

Neralov.

Majnik.

Le cvetite cvetke ve,
Ljube stvarice,
Le cvetite, dvigajte
Kvišku glavice.

V venček vas povila bom
Na poročni dan,
Šopek naredila bom
Si iz vas krasan.

A v deželo je prispel
Zopet zlati maj,
Venček naredila je
Deklica tedaj.

Okrasila s cvetkami
Je Marijin kip,
Njej se posvetila je
Deklica ta hip.

Mirko M.

Organist.

(Spisal Pavel Perko.)

V.

Drugi dan — dopoldne je bilo — je nenadoma nekdo potrkal na vrata pri Poljakovih in v sobo je vstopila mlada gospa. Bila je ona, pri kateri je služila Alenka. Prišla je v naglici in oglasila se je le mimogredé — to se ji je pozhalo na obrazu.

„Ali imate pri vas Lovrička? Kje je?“

Lovriček je tedaj sedel pri svojem abecedniku poleg okna in se učil. Stričeva žena pa je šivala poleg njega. Oba je iznenadil tako nenavaden obisk.

„Imamo Lovrička, da!“ je odgovorila stričeva žena.

Lovričku pa je hitela kri v glavo in v zadregi je bil. Vstal je, a ni vedel, kam bi pogledal

„A ti si Lovriček?“

„Da.“

„Ali veš, da je mati pri meni?“

„Ne vem.“

„No, vidiš, tvoja mati služi pri nas —; in še ledanes mi je povedala o tebi. — Ali si priden?“

Lovriček ni vedel, kaj bi odgovoril. Zatožiti se ni hotel —, pa saj se ni imel za kaj —; hvaliti samega sebe bi se mu bilo zdelo grdo. Zato je molčal in čakal, da odgovori stričevka mesto njega.

„Priden otrok je, priden!“ je pritrnila tá, — „sedite gospá! Priden je, ubogljiv in pohleven. Prav radi pohlevnosti ga imamo posebno radi.“

„Tako, tako... Pa saj vidim — iz abecednika se uči — no, to je lepo! Ali boš prišel k nam, Lovriček? Ali boš stanoval pri nas?“

Lovriček ni vedel, ali govorí gospa resno ali ne.

„Ali boš prišel, Lovriček?“

„Ne vem.“

„I, seveda boš prišel!“

In gospa ga je pogladila po laseh meneč, da se brani Lovriček le iz sramežljivosti. A bilo je drugače. O, da je gospa vedela, koliko lepih upov mu je podrla.

s svojo tako lepo in tako prijazno ponudbo. Kaj je Lovriček vedel, kaj ga čaka pri gospoj. Mislil je, da bo služil in delal trdo, da ne bo prost niti kako uro na dan in da na šolo niti izdaleč ne bo mogel misliti... O ne, o ne, — rajši pri stricu —, pri Petru...

In ko je gospa odšla — minulo je vse tako hitro, tako nepričakovano — skoro verjeti ni mogel, da li je bilo vse to res, ali ne.

Šele stričeva žena ga je zdramila.

„Ali boš šel k gospé, Lovriček?“

„Ne bom šel; jaz ne bom šel.“

„Zakaj ne?“

„Jaz — jaz bom organist!“

In zakril si je obraz v dlani, naslonil se na mizo in bridko zaplakal...

To je bil oblaček, ki se je vtihotapil tako nepričakovano na obzorje Lovričkove sreče. Lovriček je bil prepričan, da mu je prinesel nesrečo. Škoda, da ni vedel, da včasih prinesó kaki neznatni oblački tudi pohlevnega dežja — — —

VI.

Rodbina Z-ova, pri kateri je služila Lovričkova mati, je bila izredno premožna. Gospod je bil nek višji uradnik, gospa pa je bila bogatega trgovca hči iz Trsta. Srečno sta živela oba —, a ne toliko radi bogastva, kakor radi medsebojne vzajemnosti. Gospod je bil resnega značaja, gospa pa je bila bolj živahna, a izredno dobra. Pa sinček Alfonz — bil je približno Lovričkove starosti — je podedoval po stariših vse dobre lastnosti, kolikor se je moglo spoznati na njem že pri njegovih letih.

Alfonz še ni hodil v šolo. Doslej ga je že eno leto poučeval domači učitelj; in Alfonz je znal že marsikaj. Morda je bil že dlje v abecedniku kakor Lovriček, kar pa ni čudno — saj je imel učitelja, a Lovriček le mater; in ta ni imela vselej časa, da bi se bila ukvarjala z njim. Sicer pa je bil Alfonz v svojem vedenju prav tako pohleven in priprost kakor Lovriček.

Sedaj torej je bil dorastel Alfonz malone v sedmo leto. Misliti je bilo treba na šolo; zakaj domači učitelji so samo za prvo silo.

Že večkrat sta se menila oče in mati med seboj, kam bi dala Alfonza. Šol sicer ni manjkalo, a nekaj drugega je bilo. Mali Alfonz je bil še tako nedolžen, tako priprost — in zdaj naj bi ga kar naenkrat prepustila takorekoč brez varstva med šolski hrum in šum — med tovariše, izmed katerih je toliko slabih, ki bi znali v enem letu pokončati vse dobro seme, ki sta ga bila zasejala oče in mati v njegovo mладo dušo ... Ne, tega Alfonzov oče in mati nista mogla. A domači učitelj tudi ni mogel vedno hoditi ž njim in ga spremljati povsod; imel je svoje delo in svoje učenje. In ako bi ga bil tudi spremil, recimo: do šole — v šolo bi ne mogel za njim. Kaj torej? Alfonzovi starši so bili v nemalih skrbeh.

K sreči je prav tisti čas prišla v službo Lovričkova mati. Gospa je Alenki zaupala mnogo. V nekem pogovoru sta prišli tudi na Alfonza in na šolo. In ob tej priliki je Alenka čisto slučajno omenila svojega Lovrička. Gospa pa je takoj prišla na novo misel: Kaj, ko bi vzeli Lovrička Alfonzu za tovariša ... Lovrička sicer še ni poznala, toda gospa je sodila po Alenki in bila je prepričana, da tako izvrstna mati ni mogla vzgojiti slabega sina. Zato je še tisti večer govorila z možem o tem.

Mož je bil njenih misli in tako se je že drugi dan oglasila gospa pri Lovričku in odšla zadovoljna meneč, da bo Lovriček z veseljem segel po ponudeni dobroti.

Seveda — Lovriček bi bil tudi segel, da je vedel za vse razmere. A kaj je Lovriček vedel o kakem Alfonzu, ko mu niti gospa niti mati ni bila zinila o njem; kako si je mogel misliti, da ga hoče gospa kar tujega podpirati in ga pošiljati v šole ... Seveda, da je vedel vse to — o, potem bi se Lovriček ne bil ustavljal.

Tako pa — tako pa se je ustavljal, seveda.

In ko je prišla mati še tisti večer vsa vesela in ga prašala:

„Lovriček, ali si vesel?“ — mu je mesto odgovora igrala solza v očesu. Vendar si ni upal naravnost reči, da ne.

„Ali nisi vesel? Poglej, ko te išče sreča ... Saj je bila gospa tukaj, ali ne?“

„Bila.“

„No in ali ni rekla, da pojdeš k njej?“

„Je.“

„Pa zakaj nisi vesel tega?“

Lovriček je molčal. Mesto njega je odgovoril stric:

„Ne sili ga Alenka, ne sili. Otrok ne mara iti.“

„Kako to, da ne? Saj ni mogoče —, Lovriček, ali res?“

„Bi že šel“, je rekел Lovriček in glas mu je zastajal v grlu — „bi že šel, pa sem rad tukaj ...“

„Zakaj? Saj boš strica prišel obiskat, kadar boš hotel —“

Lovriček je molčal. —

„Pravi, da bo organist“, je odgovorila stričevka.

Lovriček pa je zaplakal naglas. Solze so mu pritekle tako debele kot lešniki in tako vroče kot srčna bol ...

„Organist —“, je ponavljala Alenka in se čudeč ozirala okrog, da bi ji kdo drugi pojasnil vso stvar.

Peter je sedel pri mizi in pisal note. Pri besedi „organist“ se je tudi on sklonil pokonci in čudeč se pogledal Lovrička.

„Organist —“, je ponovil Lovriček in glas mu je bil krepkejši — „saj mi je Peter obljudil, da ...“

Več ni mogel. Zdelo se mu je, da se je bilo zmračilo Petrovo čelo in da se mu je par gubic naredilo nad očmi ...

„Kaj ti je Peter obljudil?“

„Da bom gonil mehove —“

Tišina je zavladala po sobi. Petrovo čelo se je zopet zjasnilo in med glasnim smehom je zavrnil Lovrička:

„Da boš mehove gonil —! Ha! Toda radi tega še ne boš organist! Hahaha!“

Lovriček je bil uničen, poražen. No, sedaj je bilo v kraju vse, sedaj se mu je podiralo vse ...

Toda mati mu je začela prigovarjati, rekoč:

„Pameten bodi, Lovriček, in poslušaj. Poglej, pri Z-ovih je Alfonz. S tem se bosta učila. Tudi v šolo bosta hodila ... In ko boš večji — tako je rekla gospa — se boš učil, kar boš sam hotel. Poslušaj —: tudi organist boš lahko. Pri Z-ovih imajo tudi klavir ... Le pameten bodi Lovriček in z menoj pojdi — ne boš se kesal!“

O, to je bila druga govorica, Lovriček je poslušal in malone požiral materine besede. „Učila ... z Alfonzom ... klavir ...“ Vse to se je glasilo tako lepo. In ko ga je naposled prašala mati še enkrat:

„Ali boš šel?“ — je odgovoril brez pomisleka:
„Bom!“

In solze na očeh so se mu posušile in poželel si je tja k Z-ovim, tja k Alfonzu ...

Sele potem, ko je bilo treba vzeti slovo in zahvaliti stričeve — sele potem mu je prišlo na mar, da se je obrnil zopet na mater in prašal:

„Mati, ali je Alfonz velik?“

„Toliko kot ti —“ je odgovorila mati.

„Ali se bova na klavir tudi učila?“

„Tudi.“

VII.

Osem let pozneje je bilo — —

Jaz sem vstopil v orgljarsko šolo. Dobro se še spominjam tistega prvega dne, ko smo sedeli — bilo nas je kakih dvanajst — skupaj v šolski sobi. Gospod profesor je prišel in prašal najprej, če je morda kdo izmed nas že toliko izvežban, da bi mogel hoditi ob delavnikih zvečer orgljat v stolno cerkev. Mi smo se spogledali drug drugega in — molčali. Jaz bi bil imel veselje — tudi sposobnost se mi je zdelo, da sem imel — —: oglasil bi se bil, vendar sem čakal nekoliko, češ morda se oglasi kdo drugi ... In res po sobi je zašumelo in nekaj glasov se je čulo:

„Lovro! Lovro!“

„Kdo —?“ je prašal profesor.

„Lovro Tekavec.“

In izmed vseh je vstal mladenič pri kakih šest-najstih letih, precej slaboten, malo bled v obraz, črnih las in živih oči — bil je Lovro: nekdanji Lovriček ...

„Torej vi — ?“

„Oprostite, jaz morda nisem sposoben — “

„Dajte; poskusiva!“

In profesor ga je peljal k harmoniju ter mu predložil not, Lovro pa — dasi se mu je videlo, da mu je neprijetno izkazovati se pred vsemi — je sedel za harmonij in po sobi so zadoneli glasovi čvrsti in polni... Mi smo poslušali in se čudili. — Dokončal je mojsterski.

Jaz ne vem — dasi se mi je v prvem trenotku hotela būditi nekaka zavist — sem bil vendor naposled ginjen in mehak. In ko sem videl, kako je šel nato Lovro ponižno, kot bi bil zadnji izmed vseh, v klop — tedaj mi je vstalo v srcu neko prijazno čuvstvo, nekaj, kar me je vleklo do Lovra že ta trenotek, dasi sem ga videl prvič. — —

Pozneje sem imel priliko, da sem se seznanil z njim od pobližje. Postala sva prijatelja. —

In temu prijateljstvu se imam zahvaliti, da sem mogel očrtati zgornje kratke podatke v povest — —

Sedaj je Lovro — organist. Službuje v Dolini — v tržaški okolici, blizu rojstnega doma ob morski obali. Mater ima pri sebi in srečna sta oba. Pravita, da kar jima je vzel Bog po eni strani, to jima je povrnil po drugi. In res je tako!

Lahkomiselní Milan.

Lahkomiselní Milán
Šole, knjig ni ljubil —
Mesto v šolo popoldan —
V gozdič se je zgubil . . .

Oglasí se črn mu ptič
Tam v zelenem lesi:
„Znal ne bodeš nič, nič, nič,
Kam zašel si, kje si?“

Kaj bi tu maline bral?
Šola, šola, šola!
Striček bode ti že dal,
Ti potepna smola!

Šiba padala bo, eh!
Le oči si méncaj —
Videl boš, kako tvoj greh
Zaboli te, — hencaj . . .“

Poje ptica črni vran,
Vedno se huduje —
V strahu trese se Milán,
Greh svoj premišljuje . . .

Jagode mu niso nič
Več tako povšeči —
Vedno poje črni ptič:
Teči moraš, teči —!

In domov potrt, skesan
Milan napoti se —
Vedno poje črni vran,
Milan ga bojí se . . .

Vneslav.

Kratkočasnice.

1. „Pepček, zakaj se jokaš?“ — „Mirko ima tudi peceljček (špilo) pri klobasi, jaz pa ne.“ — „Saj se pecelj ne more snesti.“ — „„Snesti ne, pa — polizati.““

2. „Tako si še majhen, pa že hodiš v šolo. Povej no, kaj pa delaš v šoli?“ vprašajo gospod župnik maledga Jožka. — „Čakam, kdaj pojdemo zopet domov“, se odreže modri Jožko.

3. (Čas je z l a t o.) Berač: „Lepo prosim za mal dar!“ — Gospod: „Zakaj ne greste delat?“ — Berač: „Nimam časa“ — Gospod: „Kako to?“ — Berač: „Moram beračiti!“

J. K.

Nalog a.

(Priobčil Mirko M.)

a	a	a	a	a	ima mačka.
c	e	e	h	i	moško ime.
i	k	m	n	p	divji narod.
r	r	š	v	v	poljana.

Kaj povedó prve črke nizdol in zadnje navzgor, ako zložite naštete črke v besede označenega pomena?

Zastavica.

(Priobčil Fr. Zdravko.)

„**P**“ — koristno za dušo in teló
„**K**“ — za naša usta pretrdó
„**M**“ — nam dela pota čez vodó.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)